

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 95 (2657) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 április 28

Nagyfontosságú gazdasági és várospolitikai terveket tárgyalta a kisgyűlés

Felmondják a Rimanóczy-szálloda és fürdő, a Royal-kávéház s a volt Fészek Klub bérletét. — Három hónappal meghosszabbítják a városi házak lakbér-szerződéseit, de az üzlethelyiségeket augusztus 1-re felmondják

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délután 11 óra kezdettel tartotta meg első ülését Nagyvárad város kisgyűlése, amely a délutánra összehívott közgyűlés tárgysorozatát készítette elő.

Dr. Hlatky Endre főispán nyitotta meg az ülést és üdvözölte a kisgyűlés tagjait abból az alkalomból, hogy első ízben gyűltek össze.

Dr. Soós István polgármester bejelentette, hogy a tárgysorozati pontok közül többet már a pénzügyi és a közigazgatási bizottság letárgyalta s most a kisgyűlés tesz javaslatot ezekben a kérdésekben. Sorba vették a 27 tárgysorozati pontot, amelyek közül a kiemelkedő jelentőségűeket az alábbiakban ismertjük:

Pártolólaj terjesztették elő Abauj-Torna vármegye közönségének átiratát a legkisebb köztisztviselői fizetések megállapítása tárgyában. A javaslat szerint az alsó határ 140 pengő lenne, érettségizetteknek 160 pengő és egyetemi végzettséggel bíróknál 200 pengő.

Kassa szabad királyi város törvényhatósági bizottsága a kiházasítási alap létesítése tárgyában hasonló állásfoglalás végett megküldötte határozatát. Nagyvárad városára ilyen célra 2000 pengőt vett fel a költségvetésbe, öt család részére történő kiosztás céljából.

Az iparostanonc otthonnak az állam részére való átengedése tárgyában a kisgyűlés javasolta az átadást azzal a kikötéssel, hogy az mindenkor csak a magyar iparosság céljaira legyen felhasználható.

Javasolták a megkezdett és befejezetlenül maradt tűzoltó laktanya közüzemi székház céljaira való átépítését. A tűzoltó laktanyát pedig a régi laktanya helyén építik fel, később megállapítandó tervek szerint.

A város kezelése alatt álló id. Rimanóczy Kálmán alapítvány tulajdonát képező fürdő és szálloda bérleti szerződésének megszüntetésére tesznek javaslatot a közgyűlésnek. A jelenlegi bérlők Kissné Bica Lucia és Bicané született Fildán Irén.

Hasonlóképpen előterjesztést tesznek a Royal-kávéház és Fészek Klub bérleti szerződésének megszüntetésére, amely jelenleg a Royal Rim. r.-t., illetve Kohn Jenő bérletében van.

A város tulajdonát képező ingatlanok tűzkar elleni biztosítása tárgyában is a magyar érdekvédelemnek megfelelő javaslatot tesznek.

A polgármester jóváhagyás végett előterjesztette a város zsírellátásának biztosítása céljából a Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjától felvett 500 ezer pengős kölcsön megkötését. A kisgyűlés ezt jóváhagyásra javasolta.

Az Erdélyi Szociális Szervezettől 250 ezer pengő kamatmentes kölcsönt vett fel a város útépités céljaira és más közmunkákra. A kisgyűlés javas-

Új utca nyitását javasolják az Ezredévi Emlék-tér és Tisza-tér között

A polgármester előterjesztette a város utcáinak magyar elnevezéséről szóló kimutatást. Dr. Krüger Jenő felszólalására a kisgyűlés elhatározta, hogy ebben a kérdésben még utólagosan is tehet módosító javaslatokat. A továbbiakban elhatározta a kisgyűlés, hogy Karácsonyi püspökről, a kiváló történettudósról a volt Consauzeanu-utcát, Erzsébet királynéről a volt Izvorului-út felső részét nevezik el. Hlatky Endre főispán javaslatára Szalárdi Jánosról utcát fognak elnevezni, míg az újonnan Alkotmány-utcának elnevezett Velence-part megtartja régi nevét.

Előterjesztést tettek a Sztaroveszky-utcai part visszaállítására iránt is. A megszállás alatt két építési engedélyt adta ki erre a területre, a jövőben azonban az ilyen irányú kéréseket megtagadják. Ezzel kapcsolatban új utcanyitásról is tárgyalnak, arra az esetre, ha a gróf Tisza István-tér és az Ezredévi Emlék-tér között a társadalombiztosító felépíti új székházát. Az új utca a református egyház telkeit is érintené.

Tisza Kálmán Berettyóújfalu szülött szobrának hazahozatala tárgyában a város és a megye közösen állapodik meg. Hasonlóképpen közösen jelölik meg a Tisza Kálmán-téren a szobor helyét is.

Ezután a városi és az üzemi költségvetést tárgyalták le és tettek javaslatot a közgyűlésnek.

A polgármester ezután több olyan kérdést terjesztett elő, amelynek letárgyalása szorosan a kisgyűlés elé tartozik. Javasolták a hegyi kultúrház átvételét napközi otthon eljaira, valamint az újonnan felállított városi népmozgalmi hivatal részére a Teleki-

solta, hogy a kamatmentes kölcsön visszafizetésének elengedését kérelmezzék. A kisipari és kiskereskedői kölcsönalaphoz a város 10 ezer pengővel járul hozzá.

Egy évi próbaidőre felállítják a városi zeneiskolát. Materny Imre evangélikus esperes javasolta, hogy a tanárok kinevezésénél első sorban a helyi erőket vegyék figyelembe.

utca 3. szám alatti volt biztosító társasági helyiség bérbevétele, 1800 pengő évi bérért.

A városi utcákon és tereken levő székeket továbbra is a régi bérlőnek adják bérbe, aki személyenként 4 fillért, hirdetésekért pedig 1 pengőt szedhet.

A városi tulajdonban lévő házak lakbérleti szerződéseit a törvény értelmében felmondani nem lehet és azok bérösszege sem emelhető. Nem esnek azonban ez alá a rendelkezés alá az üzlethelyiségek. A kistanács oly értelmű javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy míg ebben a kérdésben újabb rendelet meg nem jelenik, a lakások bérleti szerződését három hónapra, tehát augusztus 1-ig hosszabbítsák meg, míg az üzlethelyiségek

bérletét május 1-én mondják fel november 1-re.

Rimanóczy Lászlónak, aki hosszú éveken át a város szolgálatában állott és aki a katonai közigazgatás idejében a gazdasági ügyosztályt vezette, de a belügyminisztérium a véglegesítések során figyelmen kívül hagyta őt, a polgármester előterjesztésére a kisgyűlés 3340 pengő végkielégítés kiutalását javasolta.

Az árvízkarosultak részére 1000 pengő városi segélyt javasoltak.

A városi adók megállapítására helyi bizottságot kell kiküldeni. A kisgyűlés a bizottság tagjaiul Szabó Ákóst, Jelinek Gézá, póttagokul pedig Mónus Sándort, Krausz Samut és dr. Horváth Józsefet javasolta.

További költségvetési pontok tárgyalása során dr. Gyapay László alpolgármester bejelentette, hogy a görög katolikus és a görögkeleti egyháznak 1000—1000 pengő, a dalköröknek összesen 1500 pengő, a Kolping Legényegyletnek 1000 pengő, a Nemzeti Munkaközpontnak 2000 pengő, az aggok menházának 3000 pengő segélyt juttat a város.

A tudószanatórium 3000 pengős évi városi hozzájárulást 10.000 pengőre emelték fel. A kérdéshez többen hozzászóltak, így dr. Heinrich tiszti főorvos, aki a városi támogatás szükségességét hangsúlyozta.

A kisgyűlés javasolta, hogy a törvényhatósági bizottság üléseit minden hónap harmadik csütörtökén délután öt órai kezdettel tartásuk meg. A kisgyűlés ezt megelőző keddi napokon tart ülést, ettől függetlenül azonban a kisgyűlést a szükséghez képest valószínűleg havonta kétszer még összehívják.

Több tárgy nem lévén, dr. Hlatky Endre főispán az ülést bezárta.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának közgyűlése délután öt órakor kezdődött meg.

A polgármester budapesti útjának eredményei

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Soós István polgármester most érkezett haza budapesti útjáról és erről a következőket mondta:

— Budapestre együtt utaztam dr. Hlatky Endre főispán ural, akit felkértem, hogy bizonyos kérdésekben támogassa a város ügyeit.

— Hasonlóképpen eljárta a honvédelmi minisztériumban a légoltalmi központ helyének kijelölése ügyében is. Ebből a célból részletesen informáltam a szakosztály vezetőit, akik egy-

szakértőt küld ki a hó 29-én a helyszínre.

— A közellátási minisztériumban interviáltam a sertéshizlalás ügyekben a megkötött szerződések jóváhagyása céljából. Eljártam továbbá a közellátási minisztériumban a hőeresztő osztálynál, kérve a cipőkongingens fel-emelését. Egyelőre sikerült elérni any nyit, hogy a kiutalt bórmenynységet 1000 kg-ra emelték fel.

— A belügyminisztériumban tárgyalást folytattam a városi ingatlanok kérdése tekintetében. A honvédelmi

miniszterium által kért ingatlanokra vonatkozólag. Letérgyaltam az összes ügyosztály vezetőikkel a város előterjesztését a lakások felmondása és lakbér-felemelése kérdésében, amelyek tekintetében rendelet fog rövidesen megjelenni.

— A belügyminiszterium hozzájárult ahhoz, hogy mivel a közigazgatási gyakornoki állást nem lehet betölteni, pályázók hiányában 2 fogalmazói állást szervez a városhoz.

— Jelentést tettem az inségmunka összefoglaló eredményéről és a miniszterium által engedélyezett következő munkálatokról.

— Az árkormánybiztosnál eljártam a villamos tarifa sürgős megállapítása ügyében, továbbá a nyári fürdő tarifájának sürgős megállapítása és a köz-tisztasági üzem tarifális ügyében.

— Targyaltam Udvarny Pál festő-művésszel, akit megbíztunk a miniszterium ajánlása folytán, a városházi falcsokk megfestésével. Ugyazintén tárgyalást folytattam a József főherceg által Nagyváradnak adományozott kép leszállítása ügyében is.

Szent László ünnepség Nagyváradon

Az volt mindég a magyarnak Nagyvárad, ami a mohamedánnak Mekka, vagy a németnek Aachen. A városalapító Szent király, László sírjához királyok, fejedelmek, zarándokoltak, hogy itt szent esküvőt, fogadalmat tegyenek; királyok és fejedelmek temetkeztek Szent László sírja mellé, hogy ebben a megszentelt földben pihenhessenek. Egészen 1919-ig minden évben megünneplelte Nagyvárad magyar társadalma Szent László emlékét csak az elmúlt rabság alatt volt ez is tilos, mint minden, ami a magyarság ősi hitével, kulturájával, hagyományával áll összefüggésben.

A felszabadulás után az idén ülteti meg először Nagyvárad városalapítójának, védőszentjének emléknapját, amely méltó, fényes keretek között fog lezajlani.

Az ünnepségeket lelkielőkészületek előzik meg a Székesegyházban, ahol május 9-én és 11-én dr. Domonkos Pál békéscsabai apátplébános tart háromnapos elmélkedést a májusi litániával kapcsolatban, este fél 7 órai kezdettel. A litánián a teológusok az Immaculata és a Szent Vince intézetek növendékei énekelnek.

Vasárnap, május 11-én reggel 9 órakor főpapi mise lesz a Székesegyházban, ahol Fiedler István püspök tartja a misét, míg a szentbeszédet Molnár János prelátskanonok mondja. Mise után körmenet lesz a Székesegyház előterében a Szent László ereklyével.

Hogy a Szent László emléknap méltó befejezést nyerjen, vasárnap — május 11-én — délelőtti fél 12 órai kezdettel díszelőadás lesz a Szigligeti Színházban. A díszelőadás közreműködnek: Sik Sándor, az országos nevű papköltő szegedi egyetemi tanár, Martzy Johanna hegedűművész, J. Viraagh Ilus tánc- és mozdulatművész, az Orsolyazárda énekkara és a hetventagu teológusok és a Liszt Ferenc egyesített énekkar. Erre a díszelőadásra jegyek elővételben a színházi pénztárnál kaphatók.

Ez az előadás alkalom lesz arra is, hogy a városról Szent László szoborbizottság létesítését kérik, hiszen a nagy király lovasszobrának felállítására az idő elérkezett.

Bizonyos, hogy a Szent László ünnepségen ott lesz a város egész magyar társadalma, amelyet a rendezőbizottság Szent László rövid életrajzának kiadásával is meglep.

Egyiptomban megkezdődött az első nagy csata

Eszakafrikába szállítják a görögországi brit csapatokat

Anglia a balkáni vereség miatt elveszti török szövetségét

Zürichből jelentik: Ideérkezett hír szerint — mint a Pest írja: **Egyiptomban megkezdődött a német és olasz csapatok újabb nagy támadása. Az olasz elővédék többnyire gépesített külvitélményekből állanak, mögöttük azonban hatalmas német erők vonultak fel. A hétfőre virradó hajnalban a balszárnyon kifejlődött az első nagy csata.**

A Pest jelentése szerint — most már el lehet mondani, hogy az egész görög félsziget a németek hatalmában van. A görög félszigeten már csak a

bahajozást fedező harcokról lehet szó. Legutolsó jelentés szerint a brit csapatokat Egyiptomba viszik.

A Newyork Times mára virradó éjjel szikratáviratot kapott, amely szerint a Görögországban működött angol csapatok már hajóra szálltak és utban vannak Északafrika felé.

Az olasz véderőfőparancsnokság legújabb jelentése szerint Kelet-Afrikában az olaszok derekasan ellenállnak az ellenség nyomásának. Dessziét kiűrtették.

síti meg a csatornát.

Nagyarányú robbantásokkal földalatti szalásokot, ütegállásokat, mély alagutakat építettek, melyek szinte az egész erődöt a föld alatt behálózzák. Hónapokig tartottak a munkálatok, melyeket Kanadából hozott bányamunkások végeztek. Egész utcák vannak a föld alatt kórházakkal, kaszárnyákkal, irodákkal, raktárakkal, melyeknek két évre szóló élelmiszert és gyógy- és kötszereket, municiót halmoztak fel.

Molotov nem fogadta az angol nagykövetet

Helsinki-ből jelentik: (Stefani) Londoni tudósítás szerint angol vezető körökben nagy megütközést keltett az a tény, hogy

Cripps moszkvai angol nagykövet Moszkvában nem tudott bejutni Molotovhoz.

Minden erőfeszítéssel csak annyit sikerült elérnie, hogy a helyettes kül-

ügyi népbiztos fogadta, aki kijelentette, hogy Molotovnak igen sok dolga van.

Az Esti Ujság írja: Istanbulba érkezett jelentés arról számol be, hogy Ankara lépést tett a Nagybritanniával kapcsolatos szövetségi viszony elhidegítés és felszámolása felé. Nagybritannia tehát a balkáni vereség miatt elvesztette török szövetségét.

Amerika zárolja a görög követeléseket

Washingtonból jelentik: Vétőn sor került az Egyesült Államokban lévő görög követelések zárolására. Az amerikai görög követeléseket 43 millió dollárra becsülik.

(Szófia.) (NTI.) Mint hivatalosan jelentették Casanov Üszküb (Skoplje) kerületi főnöke közölte, hogy Üszküb kerületében április 26-tól életbelépett a bolgár államhatalom. A jelentés szerint a városban az élet rendes mederben folyik.

Berlinből jelentik (NTI.): Abból az alkalmából, hogy a német véderő felszabadította a tráciát és macedóniai területet, a bolgár miniszterelnök táviratot intézett a Führertez és ebben a bolgár kormány legőszintébb és legmélyebb háláját tolmácsolja. Ribbentrop tolmácsolta a Führer közönetét és megállapítja, hogy a birodalmi kormánynak különös elégtételül szolgál, hogy Európa délkeleti részének újárendezése előtt megnyitott az út. Popoff külügyminiszter táviratot

intézet Ribbentrop külügyminiszterhez, amelyre a külügyminiszter szívélyesen válaszolt.

Szófiából jelentik (NTI.): Boris király Cyril herceg társaságában Isip után meglátogatta Strumiciát is.

Szófiából jelentik (Stefani): A bolgár rendőrség részleteket közöl a volt szófia jugoszláv követség terrorista tevékenységéről. A jugoszláv ügynökök az angol követséggel összhangban jártak el. Tervük szerint az új bolgár kormány feje Dimitrov lett volna. A terv leleplezése során a bolgár rendőrség nagymennyiségű robbanóanyagot talált. Több rádióadó is fölfedeztek. Harminc embert letartóztattak.

Újabb korlátozások a szlovák vasutakon.

Pozsonyból jelentik: (Bud. Tud.) A szlovák vasútigazgatóság közli, hogy április 27-étől további korlátozásokat léptetett életbe.

Gort tábarnok megérkezett Gibraltárra

Madridból jelentik: Gort tábarnoknak Gibraltár kormányzójává történt kinevezése nagy érdeklődést váltott ki madridi körökben. Spanyol katonai körökben rámutatnak arra, hogy Gort tábarnok Dünkirchennél inkább a visszavonulásban, mint az ellenállásban fejtett ki nagyobb képességeket. Ami az eddigi kormányzót illeti, az főleg idegességével tűnt ki olyan időkben, amikor véleménye szerint Gibraltárt légitámadások veszélye fenyegette.

Zürichből jelentik: Lord Gort Gibraltár új főparancsnoka megérkezett Gibraltárra. A jövő héten nagyarányú katonai gyakorlatok lesznek. A feltevés az, hogy heves légitámadások érik

Gibraltárt, megrongálják a közműveket és az utakat. A város egykor kétszáz ezer lakosából már nem sok maradt ott, azok csaknem valamennyien tagjai a polgári őrségnek és részt fognak venni a légoltalmi gyakorlatokban. Minthogy a Gibraltárt a szárazfölddel összekötő keskeny földnyelven elkészült az a csatorna, melynek munkálatairól már többször jelentések érkeztek, most már részleteket is közölhetnek róla. A csatorna Gibraltár erődjét az 1200 méteres határ mentén választja el Spanyolországtól 3,5 méter szélességben, 4,5 méter mélységben.

A csatorna hivatalosa főképp a tanktámadások megakadályozására, a védelmi művek egész sora erő-

Moszkvából visszaérkezett Budapestre a szovjet követ

Budapestről jelentik: Charanov Nicola budapesti szovjet követ, aki április 8-án Moszkvába utazott, hétfőn a moszkvai gyorsvonattal visszatért Budapestre.

Newyorkból jelentik: (MTI) Az amerikai lapok részletesen beszámolnak Bardossy miniszterelnöknek az országgyűlés két háza előtt elhangzott expozéjáról. Berlini jelentés alapján hírt adnak Horthy kormányzó Hitlerrel tett látogatásáról is.

Megszűnt a magánautóforgalom Budapesten.

Budapestről jelentik: A német pénzügyminiszter kedden Budapestre érkezik és előadást tart az országház delegációs termében.

Kereskedelmi szerződés Magyarország és Törökország között

Isztanbulból jelentik: (Stefani.) Törökország és Magyarország között megköttek az új kereskedelmi szerződést. A tárgyalások Budapesten indultak meg, majd Ankarában folytatódtak és ott is gyapjút és más termékeket szállít, míg Magyarország ipari és gyáripari cikkeket ad cserébe. Kereskedelmi körökben remélik, hogy a jelenlegi szerződés a két ország árucseréjének további kifejlődésére szolgálhat alapul.

Beiktatták hivatalába Szolnok-Doboka vármegye főispániát

Désről jelentik: Szolnok-Doboka vármegye főispáni székébe ünnepélyes keretek közt beiktatták Bethlen Béla grófot. Az új főispán nagyhatású beszédet mondott. „Kevés politikázást, több munkát” ez a jelszava. Teljes lojalitást vár a kisebbségektől. Meglesz a türelem, bár az igazságos jóvátétel nem marad el. A főispán után Schilling János alispán mondotta el székfoglaló beszédét.

Fokozzák a zsidó tulajdonokban levő ingatlanok igénybevételeit

Budapestről jelentik: (Uj Nemzedék) A földirtokpolitikai törvényeket ugyanaz az előző kormány alatt megvitattott elvek szerint, de gyorsabb ütemben fogják végrehajtani. Különösen a házhely akcióit szélesítik ki és fokozzák a zsidó tulajdonokban levő ingatlanok igénybevételeit.

Tovább tartanak a zavargások Bombayban

Sanghaiból jelentik: (NTI) Bombayban a zavargások tovább tartanak. Még nem sikerült véget vetni a zendüléseknek. Vasárnap ismét harcok voltak az indusok és az angolok között. Több embert letartóztattak. Eddig 12 ember meghalt, 125 megsebesült.

TISZTELETBELI CSETNIKEK

„Ti pedig, sokezer zsidó hitestvér a Délvidéken! Visszajöttetek közeink, újból itt vagytok sorainkban. Sokszor gondoltunk rátok, míg az elnyomtatás sötéttségében szenvedtetek! Szórolszóra ezeket írta a Magyar Zsidók Lapja, amikor a Délvidék hazatért. Ai olvasta ezeket a lázas és megjelennitő erejű sorokat, szinte ott látta lelki szemei előtt a szerencsétlen izraelitákat, akik úgy, de úgy szenvedtek a jugoszláv elnyomtatás sötétjében, hogy ahhoz képest az egyiptomi munkatábor és a babiloni fogság csupán kis-miska volt. Siettek elmondani magukról azt is, hogy ők „árnyékban vagy napfényben, homályban vagy világlósságban meg nem szűnő és meg nem ingó szeretettel ragaszkodtak haláláig a magyar hazához.”

Ezt a meg nem szűnő, sőt meg nem ingó hazafiságot kellő értékére szállítja le most a honvéd propagandaszázad szabadkai tudósítója, amelyből kiderül, hogy a csetnikiek ellen folyó nyomozás megdöbbentő, de nem meglepő adatokat hozott napfényre a szabadkai zsidóság magatartásáról. A gazdag zsidók óriási összegekkel pénzelték a hegylakókból toborzott magyarellenes terrorbandákat s a legtöbb zsidó üzlet falán ott függött a magyarországi zsidó lap által ünnepelelt hazafiság aranykeretes diplomája, amely szerint a meg nem szűnő szabadságharcosok! „tiszteletbeli csetnikkék” választották. De nemcsak pénzt adtak ezek a kiválóságok. A makkabeusi ifjúság, az illegális kommunista zsidó szervezet személyesen is bebizonyította, hogy méltó atyái: a tiszteletbeli csetnikiek nevére, mert az utolsó két napon már nem is a csetnikiek, hanem ezek a „magyar zsidó” héroszok lövöldöztek a honvédekre.

„Es ezért ezen a mostani szent ünnepen — írta a Magyar Zsidók Lapja — a felejthetetlen pészachon, a nagy találkozás perceiben, ragyogó szemekkel állunk az ünneplők tömegében. Es a mi arcunkon, a mi templomainkban is, a mi ősi frigysekre nyűnk előtt is felhangzik az ősi szent imádság: „Hozádnak rendületlenül... Mi azért mégis úgy véljük, okosabb volna félbehagyni a meg szűnő és meg nem ingó csetnik-hazafiság szerénytelen emlegetését. Mert minden kiejtett szó, amely el akarja hitetni, hogy a délvidéki zsidók magyarul éreztek — provokálja az egész magyarságot.

* Ezt a cikket a kormány felhívatólos lapja, az „Esti Ujság” hozta április 24-iki számában. A benne foglalt igen tanulságos és jellemző megállapítások megérdemlik, hogy lapunk olvasói is megismerjék azokat. Mert nálunk is voltak és vannak tiszteletbeli csetnikiek román viszonylatban, akik az uralomváltás után szemforgató hozsannával igyekeztek elterelni magukról a figyelmet, sőt diszmagyarságot követelnek különféle címeken és összeköttetések révén.

Közygylést tartott a HONSZ nagyváradai fiókja

Varga Jenőt ismét megválasztották elnöké. — Hódoló távirat a Kormányzóhoz

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelben tartotta meg tisztújító közgyűlését a Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetségének mintegy két és félezer tagot számláló nagyváradai fiókja a Tűzharcos Szövetség székházában. A hatalmas dísztermet zsúfolásig megtöltötték az igen magyszámban felvont hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák. A szokatlanul nagy érdeklődés indokolt volt nemcsak az első választás miatt, hanem főképpen azért, mert a nagyváradai, de az egész erdélyi hadirokkant tábornak is, súlyos sérelmeik vannak. A megjelentek arra voltak kíváncsiak, mit végzett a vezetőség törvényben biztosított jogaiak teljesítésére.

A Hízekegy elmondása után Vargha Jenő, a helyi csoport elnöke megnyitójában beszámolt a szövetség féléves működéséről. Vácolta a nehéz helyzetet, amellyel a megalakulás járt és ismertette azokat a lépéseket, amelyeket a sérelmek orvoslása érdekében tettek. Megemlékezett a hadirokkantak küldöttségének kormányzói kihallgatásáról, amikor is főképpen a járadékok egységesítését kérték.

— Ne legyen különbség — mondta — régi és új felvidéki, kárpátaljai és erdélyi hadirokkant között.

Ismertette a vasúti kedvezmény megszerzése érdekében kifejtett tevékenységüket, majd a felülvizsgálati ügyek lelkiismeretes elintézése érdekében kifejtette működésüket. Örömmel jelentette, hogy a honvédelmi minisztériumban és újabban a belügyminisztériumban is nagy jóindulattal kezelik a hadirokkantak ügyét. Ezután összetartásra és fegyelmre hívta fel a tagok figyelmét.

Az elnöki megnyitó után Boros Károly ismertette titkári jelentését.

Szöts Dezső a pénztári helyzetről számolt be. Pintér László pedig a számvizsgáló bizottság jelentését ismertette. A közgyűlés a felmentést megadta.

Ezután Vargha Jenő elnök beadta az ideiglenes tisztikar és választmány lemondását, amit a közgyűlés elfogadott. jegyzőkönyvi köszönetnyilvánítás mellett.

A választások során elnöké ismét Vargha Jenőt, társelnöké dr. Berzsi Endrét, alelnöké pedig Ander Antalt és Havadi Nagy Mártont választották meg.

Hitler vezér és kancellár válaszolt Kormányzó urunk üdvözlőtáviratára

A Kormányzó Ur Öfömméltósága Hitler Adolf német birodalmi vezérhez és kancellárhoz születésnapja alkalmából a következő táviratot intézte:

„Mai születésnapja alkalmából ugy saját magam, mint a magyar nemzet nevében legszívelesebb szeretnekívánataimat küldöm Nagyméltóságodnak és remélem, hogy ez a nap egy különösen áldásdus életév kezdete lesz.

Ezt az alkalmat kívánom felhasználni arra, hogy Nagyméltóságodnak a német haderő legujabb dicsőséges fegyvertényeireh legmelegebb szeretnekívánataimat fejezem ki.”

Hitler Adolf vezér és kancellár a hozzáintézett üdvözlőtáviratra a következő válaszürgönyt küldötte a Kormányzó Ur Öfömméltóságának:

„A legszívelesebben köszönöm Fömméltóságodnak egyidejüleg a magyar

tották meg. Titkár Boros Károly, pénztárnok Szöts Dezső, ellenör Hajdú Dezső, Pintér László, Fekete Imre, dr. Borzsák Lajos és Csorba Imre ügyész, dr. Gergely Dezső, orvos pedig dr. Domokos László lett, ugyan csak egyhangú választással. Ezután a 24 tagú választmány megválasztására került sor.

Kovács József korelnök javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy üdvözlő távirattal köszöntik a kormányzót.

A bejelentést nagy lelkesedéssel vették tudomásul.

Végül Vargha Jenő elnök köszönte meg a tisztikar nevében az egyhangú bizalmat, igéretet tett, hogy minden igyekezetükkel szolgálják a jövőben is a hadirokkantak ügyét.

A közgyűlés a Himnusz eléneklésevel ért véget.

nemzet nevében is kifejezett születésnapjókívánásait, valamint a német haderőnek legujabb sikeres fegyvertényei alkalmával kifejezett szeretnekívánatait.

Köszönetemmel egybekötöm Magyarország boldogulására irányuló legjobb kívánásaimat.”

Megalakult a váradi hegyközség

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap délelőtt a városház zsúfolásig telt dísztermében, hatalmas érdeklődés mellett tartotta meg alakuló közgyűlését a váradi hegyközség. A közgyűlést Soós polgármester nyitotta meg s miután kimondották a határozatképességet, kimondották a hegyközség megalakulását.

Elnöké egyhangulag Bartsch Sándor kereskedelmi iskolai igazgatót választották. A választmány a következőképpen alakult:

Dr. Andriská József, Bognár József, Czirják István, Darabont Gyula, dr. Demetrovics Elek, Felvinczy Sándor, Kaczián Kálmán, Korbutz János, Sz. Kocsis János, dr. Kovács Zsigmond, dr. Nemesek József, Sártozy László, Stephenz Rudolf, dr. Szeghalmy Sándor, Székely Lajos, Tripsó Sándor, Varga László, Wallner Győző és Réz Bertalan.

A hegybíró választásra került sor s nagy szótöbbséggel Orbán Lászlót választották hegybíróvá. Orbán László keresetlen, meleg szavakban mondott köszönetet a közgyűlés bizalmáért.

Az elnöki székfoglaló és a hegybírói jelentés a rézgalic és raffia hiánnyal, a hitelkérdéssel, valamint a borárak romlásával és a hegyi utak kérdésével foglalkozott.

Darabont Gyula országos akciót indítványozott a borárak feljavítására.

LAFAYETTE

Rákóczi-út 8 Tel. 11-13
Bundák megóvását vállaljuk.

Külön fuvarengedélyt és külön üzemanyagot kaphatnak a társas gépkocsik a Budapesti Nemzetközi Vásárra

Szerteszét az országban igen sok kisebb-nagyobb autóbuzs és társasgépkocsi áll a helyi és a helyközi forgalom lebonyolításának szolgálatában. Most, hogy a vasúti és az autóközlekedés erősen korlátozott, a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium a Budapesti Nemzetközi Vásár rendezőségének kérésére hozzájárult ahhoz, hogy Vásár ideje alatt, május 2-től május 12-ig ezek a társasgépkocsik az ország bármely részéből Budapestre hozhassák fel a Vásár látogatóit. A pesti útra természetesen külön fuvarengedély kell. Az erre vonatkozó kérelmet a társasgépkocsi tulajdonosa küldje be közvetlenül a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumnak. A kérvényben annyi pesti útra kell külön engedélyt kérni, ahányszor a gépkocsi május 2-től 12-ig Budapestre óhajt vásárlátogatókat szállítani. Fell kell tüntetni a társasgépkocsi engedélyt kiállító hatóság nevét, az engedély számát s a kocsira vonatkozó mindazokat az adatokat, amelyek az engedély-

okirathban is fel vannak sorolva. Ugyanabban a kérvényben kérhetik a társasgépkocsik tulajdonosai a budapesti úthoz, vagy utakhoz szükséges külön üzemanyag engedélyezését és kiutalását is. Nagyan indokolt esetben taxiutók, vagy egyéb magántulajdonban lévő fizetett fuvarok céljára rendszeresen használt személygépkocsik is felyamodhatnak a külön utazási engedélyért és a külön üzemanyag kiutalásáért.

A Budapesti Nemzetközi Vásár május 2-án kezdődik és május 12-én este zárul. Erre való tekintettel a társasgépkocsik Budapestről vissza legkorábban május 2-án délelben indulhatnak és legkésőbb május 12-ének déli 12 órájáig kell Budapestre megérkezniök. A külön utazási engedélyeket tehát ezeknek az időpontoknak a figyelembevételével kell — ismételnük — közvetlenül a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumtól kérni. A minisztérium címe: Budapest, II., Lánchíd-utca 1—3.

Német zászló leng az Akropolison!

Vasárnap reggel bevonultak a német csapatok Athénbe. Tovább tart az angol csapatok görögországi visszavonulása

Német és olasz gépesített osztagok benyomultak Egyiptom területére

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnokság közli: A német hadsereg Görögországban küzdő csapatai az ellenséget a tehai és kalkisi vonalon tululdözve, vasárnap 9 óra 25 perckor elérték Athént. Ejtőernyős csapatok elfoglalták a korinthusi földnyelvet. Igen sok angol fogóságba került. Csapataink benyomultak Peloponneszra és az ellenséges ellenállás leküzdése után elfoglalták Patrast. Április 25-én a német légi-erő elpusztított három kereskedelmi hajót, összesen 27 ezer tonnával. — Észak-Afrikában Capuzzo és Sollum irányában előnyomuló angol erőket ellentámadással megvertük és dél felé visszavetettük. Hét páncélos harcikocsit és több felderítő páncélcsoportot elpusztítottunk.

Az angoloknak Tobrukából való kitérésre kísérleteit megfúrtuk.

Áttekinthetetlen a zsákmányolt hadianyagok tömege

Berlinből jelentik: (NTI.) A Véderő főparancsnoksága közli: Szünet nélkül támadó s üldöző harcok után egy német páncélos hadosztály elővédje vasárnap reggel 9 óra 25 perckor behatolt Athénbe és az Akropolisra kitűzte a horogkeresztes lobogót.

Ankarából jelentik: (Stefani.) Athén kormányzója, aki elmentekült, ide érkezett.

Berlinből jelentik: (NTI.) Rösler a Német Távíratok Iroda Athénben maradt tudósítója 11 óra 20 perckor a következő táviratot adta fel: Ma reggel 9 és 10 óra között az Athénbe bevonult német csapatok kitűzték a német zászlót az Akropolisra. Athénben maradt németek lelkesedéssel, viharos örömmel és virágesszővel fogadták a bevonulókat. A görög lakosság nyugodtan viselkedett. Sokan csodálatukat fejezték ki a németek teljesítménye felett.

Berlinből jelentik: (NTI.): A német csapatok athéni bevonulásával kapcsolatosan illetékes helyen rámutatnak arra, hogy a német páncélosok bevonultak a görög fővárosba és elfoglalták a fontos kikötőket. Német kézbe jutott Korinthos és a csatorna is. A zsákmányolt hadianyag tömegét át sem lehet tekinteni. A német légi-erő több száz repülőgépet sommisított meg és elvágta az ellenség utánpótlási vonalait. Megsemmisített továbbra az angolok számára készülőben helyezett szállítóhajókat. A német haditengerészet egységei egészen a Földközi-tenger távolkeleti részeibe törtek előre és elvágják a brit utánpótlást.

Frenczel Sándor

üveg és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár

Képeretezés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

A német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon elsüllyesztették öt ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 39.148 tonnával. Az Anglia körüli tengerrészen elpusztítottunk egy ötezer tonnás kereskedelmi hajót és egy brit rombolót. A vasárnapra virradó éjjel ismét eredményesen bombáztuk Liverpoolt, valamint más dél- és kelet-angliai kikötőket. A haditengerészet messzehordó ütegei sikerrel lötték a Dover kikötőjében meuekvést kereső hajókat. Négy gépüket lelőttük. A vasárnapra virradó éjjel az angol légi-erő bombákat dobott a megszállt területre és Észak-Németország partvidékére. Elsősorban Hamburg lakónegyedei ellen irányították a támadásokat. Hadigazdálkodási vagy katonai károk nem keletkeztek. Néhány polgári személy életét veszítette. Két ellenséges gépet lelőttünk.

LONDON JELENTI: CSAPATAINK VISSZAVONULÁSA TOVÁBB TART

Londonból jelentik: (Reuter): Az ankarai rádió szerint Papagos tábornok lemondott. Utódja Cuderos lesz, aki egyben a hadügyminiszeri teendőket is ellátja.

Londonból jelentik: (Reuter): Az athéni rádió a következőket közölte: A németek tuljutottak a termophieli vonalon és folytatják előretörésüket dékeleti irányban. Részletjeltesek nem állanak rendelkezésre.

Londonból jelentik: (Reuter): A Reuter iroda kairói jelentése szerint a középkeleti angol főhadiszállás a görögországi arcvonalról a következőket közölte:

Csapataink visszavonulása tovább tart.

(Vezéri főhadiszállás.) (NTI.): A véderő főparancsnokság közli: Német ejtőernyős vadászok merész támadással 26-án reggel elfoglalták Isthmot és biztosították a korinthusi csatornát.

Hitler Adolf testőrgárdája elérte a Pindos hegységtől nyugatra fekvő Patraszt és bevonult Peloponneszra.

PUSZTULNAK AZ ANGOL HAJÓK

(Vezéri főhadiszállás.) (NTI.): A véderő főparancsnoksága közli: A német repülők szombaton négy hajót összesen 22 ezer tonnával elsüllyeszttek. Tíz hajót összesen 80 ezer tonnával megromgáltak. Ezzel súlyos csapást mértek a menekülő angol csapatokra.

(Vezéri főhadiszállás.) (NTI.): A véderő főparancsnoksága közli: Elsüllyesztettünk egy cirkálót, kettő másikat megromgáltunk. Egy ötezer tonnás kereskedelmi hajót elpusztítottunk és megromgáltunk tíz másik hajót összesen 75.000 tonnával.

Berlinből jelentik: Mint a Német Távíratok Iroda értesül, a német légi-erők a Pyreus és a Kréta közötti tengerrészen összegyűlt hajókra mért csapások során, összesen harminc hajót találtak el, kerekszámban nyolcvanötezer tonna tartalommal. Ezek közül azonnal megsemmisült tizenegy hajó negyvennyolcezer tonnával. Igen sok hajó olyan súlyosan megromgálódott, hogy egyrészt elpusztításával számolni kell. A vasárnap okozott veszteséggel együtt az ellenség szombat és vasárnap még tizenkét hajót 53 ezer tonnával és egy cirkálót vesztett el. Huszonkilenc másik hajót és két cirkálót találat ért.

(Valahol Olaszországban.) Az olasz főhadiszállás 326 jelentése: Albánia

Churchill mondotta: „Angliának ahhoz, hogy megmaradjon, meg kell nyernie az Atlanti-océáni csatát”

Amszterdamból jelentik: (NTI.): Churchill miniszterelnök vasárnap esti beszédében kijelentette, hogy Angliának ahhoz, hogy megmaradjon, döntően meg kell nyernie az Atlanti-óceánon a csatát. Meggyőződése, hogy az atlanti-csata hosszú és nehéz lesz és kimenetele még egyáltalán nem dől el. A csatának „kedvező szakasza” következik. Szólt Churchill a balkáni helyzetről is. Kijelentette, hogy Anglia már a háboru előtt megígérte a segítséget Görögországnak. A jugoszláv tragédia az volt, hogy olyan kormányuk volt, amely alávetette magát a diktátoroknak. A nép fellázadt ez ellen, de későn. A görögöket most letiporták és az angoloknak meg kell kísérelni, hogy visszajussanak a tengerhez. A földközi-tengeri háboru tengeren, szárazföldön és levegőben egyre veszedelmesebbé válik.

AMERIKA KÖZVELEMÉNYÉNEK 19 SZÁZALÉKA AKARJA CSAK A HÁBORUT

Newyorkból jelentik: (Reuter.) A Galup közvélemény kutató intézet legutóbbi kérdést intézett az Egyesült Államok polgáraihoz, hogyan szavazna, ha azt kérdeznék tőle, hadba lépjenek Németország és Olaszország ellen. A szavazók 19 százaléka szavazott igennel, 81 százalék semmel szavazott.

Newyorkból jelentik: (NTI.): Newyork város polgármestere bejelentette, hogy az Egyesült Államok haditengerészete átveszi a város repülőterét. A repülőter a tengeri őrszolgálat fontos támaszpontja lesz.

Hiteles fordítások gyors és pontos elkészítését vállalom. Dr. Körössy ügyvéd, Nagyvárad, Rákóczi ut 12 sz. I. emelet 9.

északi részében és Epiruszban végzett tisztogató munka közben igen sok katonát ejtettünk foglyul és nagy mennyiségű hadianyag és fegyver jutott kezünkbe. Cyrenaikában a tobruki arcvonalon légi-erőnk támogatásával ellenséges gyalogsági és harcokesi támadásokat vertünk vissza. Hét harcikocsit elpusztítottunk. Április 26-ra virradó éjjel az ellenség bombázta Benghazit. Néhány ember meghalt. Az anyagi kár csekély. A légvédelem lelőtt egy ellenséges gépet. A tripoliszi bombázásnak 101 halálos (köztük 20 olasz) és 300 sebesült áldozata van. Észak-Afrikában lelőttünk egy ellenséges repülőgépet.

NÉMET-OLASZ ELŐRETÖRÉS EGYIPTOMBAN

Kairóból jelentik: (Reuter.) Jól értesült körök szerint két ellenséges gépesített osztag benyomult Egyiptom területére. Az előnyomulás nem igen haladja meg a husz-harminc kilométeres mélységet a tenger felől. Azt hiszik, hogy ezek az oszlopok nagyrészt olaszokból állnak. Nem tartják lehetetlennek, hogy az ellenség egészen Siddi el Barranig előretörhet.

Newyorkból jelentik: (NTI.): Mint a Herald Tribune jelenti Londomból, az angol sajtó és közönség örül ugyan Roosevelt bejelentésének, hogy az Egyesült Államok tengerészeti járőr-szolgálatot szervez, azonban úgy vélik, hogy ez kismértékben tehermentesíti az angol hajóhadat. A járőr-szolgálat nem jelent könnyítést az Atlanti-óceán keleti felében. Az Egyesült Államok messzemenő támogatása égetően szükséges. Ezzel szemben az angol kormány nem hajlandó megengedni, hogy felfedjék a való helyzetet.

FRANCIA TILTAKOZÁS A VÉTKES ANGOL BOMBÁZÁSOK ELLEN

Maltából jelentik: (Reuter): A csendben eltelt éjszaka után harci rajok géppuskatűzzel árasztották el a vizi-repülőgép-támaszpontot.

Berlinből jelentik: (NTI.): Német harci rajok újból sikerrel támadták Portsmouth kikötőjét. Erős tüzeket figyeltek meg.

Párizsból jelentik: (NTI.): De Brinon, a vichy-kormány párizsi képviselője közölte, hogy a francia kormány tiltakozott Brest és Lorient angol részről történt „teljesen vétkes” bombázása miatt.

Hamburgból jelentik: (NTI.): A hamburgi zsákmánybiróság pénteki tárgyalásán svéd, holland és angol hajókról és rakományokról döntött. A hajókat és a rakomány legnagyobb részét elkobozták, mert azok Angliának voltak szánva.

INNEN-ONNAN

Balkán

Beavatott helyről értesülünk, hogy a Szimovics esztelen lépése következtében Szerbiára zúdult háború Belgrádban is igen sok halottat követelt. Tagadhatatlan azonban, hogy ebben nagyrésze van a belgrádi lakosság fegyelmezetlenségének, ugyanis nem vették komolyan a légveszélyt jelző első figyelmeztetéseket s csak akkor igyekeztek elfoglalni helyeiket az óvópincékben, amikor már lezúdult a stukkák első bombazápora.

Belgrád meghalt, az emberek az átélt borzalmak hatása alatt nem szívesen mutatkoznak az utcákon. Itt is, ott is lát azonban az ember népes csoportokat s ha jobban szemügyre veszi ezeket, érdekes felfedezést tesz. A csákánnyal, lapáttal közmunkát végző, romokat takarító emberek sárga karszalagot viselnek s kivétel nélkül mind zsidók. Nem kís részük van abban, hogy Belgrád ilyen sorsra jutott s éppen ezért még a belgrádi szerb lakosság körében is általános megelégedést keltett a németek egyik első intézkedése, a zsidók megjelölése és fizikai munkába való állítása.

Zsidók végzik a villamossínek helyreállításának munkáját is s egy-két napon belül megindul a közúti közlekedés Belgrád utcáin. A német szervezés a töle megszokott alaposággal majd gondoskodik róla, hogy Belgrád, amennyire lehet, rövidesen visszanyerje rendes köznapi arculatát.

Románia

A román minisztertanács szombaton délben a következő hivatalos közleményt adta ki: A rendőrség arról értesült, hogy a zsidó rádiótulajdonosok főleg olyan híreket hallgatnak és terjesztenek tovább, amelyek az állam érdekeivel ellenkeznek. Így a rendőrség elrendelte a zsidók tulajdonában levő rádiókészülékek elkobását. A rádiókészülékeket hivatalos személyek veszik át és az átvételt írásban nyugtázzák. A rádiók átvételével megbízott hatósági személy külön felhatalmazással és igazolvánnyal rendelkezik és csak ezeknek szabad a rádiókészülékeket kiszolgáltatni.

Egyesült Államok

A Newyork Times szerint nagy nehézségekbe ütközik az ipari termelés nagyarányú kifejlesztése a hadianyaggyártás céljainak megfelelően. Egyelőre kétszázezerre akarják szaporítani a munkások létszámát, de nagy hiány van szakemberekben. Az ipari központokon szaktanfolyamokat tartanak, gyárosok véleménye szerint azonban hosszabb időt vesz igénybe amíg ezek az emberek tökéletes munkát végezhetnek. Ezenfelül a munkások elhelyezése nagy gondot okoz, mert éppen az ipartelepek környékén nagy a lakáshiány. A Rolls Royce 17.000, a Chrysler, a Ford, a General Motors 107.000 új munkást venne fel és hasonló kereslet van más vállalatok részéről is. Egyedül a detroiti ipari vidéken 150.000-nel több ember kellene elhelyezni. A gyárosok véleménye szerint az egyedüli megoldás a béke-ipar léptetése, különben nem tudnak eleget tenni a hadirendeléseknek. Már is bejelentették, hogy az autók gyártását csökkenteni fogják.

Az olvasók részére fenntartott ro-

irodában

vatban harcias leveleket közöl a lap. Követelik a náciizmus kiűztését, Németország jelenlegi belpolitikai rendszerének megbuktatását és a szabadkereskedelem visszaállítását, mert a jelenlegi kötött gazdálkodás csak a németeknek használ. A weimari Németországot dicsőítik és szeretnék visszahozni a régi jó időköt. Vajjon kik írják ezeket a leveleket? — Joseph J. Weisskopf, Henry Braun, Louis Ginsberg...

Spanyolország

Schulden professzor, a neves erlangeni régész, aki annakidején megalapította a rómaiak elleni lázadásáról nevezetes Numantia helyét, 1095-ben megkezdett ásatásai folytatására Spanyolországba érkezett. Az akkori ásatások értékes leleteket hoztak felszínre. Schulden professzor többek között kiást Scipio táborát is, melyből a híres római hadvezér Numantiát elfoglalta. Az új ásatások előkészítésében Schulden professzor spanyol munkatársain kívül Jessen professzor, a rostocki egyetem geológusa is részt vesz.

Németország

A gyorsan növekvő nyárfa különösen alkalmas textilipari feldolgozásra. Az új műrost-anyag termesztését 2000 hektárnyi területen Németország már meg is kezdte. A legmegfelelőbb nyár-

fajfajta kitenyésztesére a müncheni növénynövelési állomáson Wettstein dr. már 1929 óta folytatta kísérleteit. A kiválasztott fajta, mely a magyar, a rajnai, a szibériai és az északamerikai nyárfa keresztezése, őseinél 20-40

százalékkal alkalmasabb textilipari feldolgozásra. Növeése olyan gyors, hogy fűzfavesszőszerű friss hajtásait, melyeknek cellulóz tartalma hatszor akkora, mint más erdei fáké, két év után már nyelni lehet.

Birói kinevezések

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli, hogy a Kormányzó Ur az igazságügyminiszter előterjesztésére vitéz Pajor Kálmán dr nádudvari ügyvédet a nagyvárad királyi ítélőtáblához bíróvá, dr Porkoláb Károly debreceni királyi ügyészt a nagyvárad királyi ügyészséghez, Ilyés János budapesti királyi büntető törvényszéki bírót a marosvásárhelyi királyi ítélőtáblához bíróvá, dr Donáth Géza volt kolozsvári járásbíró a kolozsvári büntető törvényszékhez bíróvá Turterebes Meker György ügyvédet, a Magyar Lapok és az Erdélyi Néplap budapesti ügyészét szatmári törvényszéki bírónak, dr Levente István debreceni kir. törvényszéki jegyzőt a berettyóújfalusi járásbíróhoz járásbírónak, dr Sámy László debreceni törvényszéki jegyzőt a berettyóújfalusi járásbíróhoz járásbírónak, dr Lengyel Béla técsői ügyvédet a felsővisi járásbíróhoz járásbírónak, dr Valkó Gyula barcsi ügyvédet a szé-

kelyudvarhelyi kir. járásbíróhoz járásbírónak, dr Ujlaky Béla berettyóújfalui kir. járásbíró a debreceni, dr Horváth István felsővisi kir. járásbíró a nagykarolyi kir. járásbíróhoz járásbírók kinevezte, illetve saját kérelmükre áthelyezte.

Hitler kancellár látogatása Klagenfurtban

Klagenfurtból jelentik: (NTI) A Führer vasárnap látogatást tett Karinthia fővárosában. A lakosság lelkesen üdvözölte.

Berlinből jelentik: (NTI) Hitler vezér és kancellár felszólította a német népet, hogy ebben az évben is adakozzék a német vöröskereszt javára. A felhívásra egyedül Berlinben 2.150.000 márka gyűlt össze, majdnem kétszerese a multévi gyűjtésnek.

Belvárosi mozgóban

KORA TERRY,Rökk Marika
világhírű variété filmje.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
MA MA**Szeressük egymást**Bulla Elma, Hidvéghy Vali, Erdélyi Mici,
Csortos, Greguss, Maklár, Bilicsi
kiváló szereposztásban.Ezen a filmen kacagott az egész ország!
Slágereit egész Európa énekelte!**Dunaparti randevu**Csortos, Kabos, Ráday és Perczel Zita
szerdától az APOLLÓBAN
Kedden utoljára: **Az én lányom nem olyan!****GAZDASÁGI ÉLET****Hogyan biztosítsunk jégkár ellen?**

— Zoltán Ferenc kárbecslő főfelügyelő részletes magyarázó nyilatkozata

A „Magyar Lapok” 1941. április hó 26-án megjelent számában felhívás jelent meg, hogy jégverés ellen biztosítsuk a termést, de arról hogyan történjen ez, nem tesz említést. Miután közeleg az idő a jégbiztosításra és mivel szomorú tapasztalatok bizonyítják, hogy sok vidéken a termés jégverés folytán teljesen elpusztult, mert nem volt jég ellen biztosítva, sok gazda ment tönkre. Helyes tehát a felhívás, hogy biztosítsuk terméseinket a jégverés ellen.

Azonban a gazdák nagyrésze még ma sem tudja, hogy mi módon járjon el a biztosítás megkötésénél? Sok gazdának fogalma sincs arról, milyen fontos a jégkárbiztosítás és csak amikor a kár már meg van s a kárbecslő felhívja figyelmét, hogy termése nincs jól biztosítva, akkor derül ki, hogy senki sem világosította fel és így a gazda jóhiszemű járatlanságának árát sokszor keservesen kénytelen megfizetni.

Legfontosabb feltétel a jégkárbiztosításnál az, hogy a bejegyzett adatok a valóságnak teljesen megfeleljenek és az ajánlatban foglalt összes kérdésekre pontos és lelkiismeretes választ adjanak. A biztosított terület pontos megjelölése és annak kiterjedése, valamint a várható termés mennyisége a valóságnak feleljen meg. Ha például valakinek 6 kh. buzatáblája van és 10 k. holdat hiába fizetett 10 hold után, a kart csak a 6 kh-nyi biztosított terület után állapítják meg, viszont ha 10 kh. buza vetése van és a jég ellen 5 holdat biztosított a gazda, de a kár csak 5 k. holdban észlelhető, akkor részleges kártérítést kap, mert nincs megjelölve, hogy a 10 k. holdnak melyik része volt biztosítva; az e, amely kárt szenvedett, vagy az, amelyik nem szenvedett?

A terméshozam biztosításánál is hasonló a helyzet. Ha valaki holdanként 5 q termést biztosított, s a terméshozam 10 q, akkor, ha például 20 százalékos kár jelentkezett, csak 10 százalékos kár térítendő meg, mert csak a termés felét biztosították. Ha pedig valaki 10 q-ra biztosítja a terméshozamot holdanként s a becslés alkalmával az derül ki, hogy csak 5 q termés lett volna, ha jégverés nem éri, akkor a termés hozamot leszállítja 5 q-ra és ebben a mennyiségben állapítják meg a kárt és úgy a gazda holdanként 5 q után a díjat hiába fizette. Akár május elején akár később biztosítja terményeit valaki, a díj ugyanaz. A biztosított feleknek joguk van a kötvényfeltételek szerint meghatározott ideig a terméshozamukat felemelni, vagy leszállítani a valóságnak megfelelően.

Olyan területek, amelyeket már jégverés ért, biztosítani nem lehet, de ha a termést jégverés után mégis akarja biztosítani, bejelenti ezt az intézetnek és kéri az előző kár megállapítását

saját költségén, s ha másodszor is jégkárt szenved, úgy az előző kár százalékos levonásba hozandó. A jégbiztosítás csak addig tart, míg az illető terményt a földtől elválasztották.

Ha a jégverés aratás közben történik úgy az aratást folytatni kell, csak helyenként a táblán foltokat kell hagyni és a termést hazaszállítani nem szabad.

Egyben még felhívom a gazdák figyelmét arra is, hogy nem tévesztendő

össze és tisztában kell lenni azzal, hogy a biztosító társaság kizárólag csak a jégeső által okozott károkat kötelesek megfizetni. Elő szokott fordulni ugyan más kár is, amit a szélvihar, fagykár, ködkár, hőütés, a megdőlés, a rovarkárt valamint állatok által, növény betegségek által okozott károk is. Ezért minden gazda olvassa el többször is alaposan a kötvény feltételeket s ha nincs kár, ne jelentsen, mert azáltal rontja a község helyzetét s nagy különbség van abban, hogy valaki az I. vagy VIII. helyosztályba tartozik-e?

A társaságok megbízottjainak kötelessége a károsult felek jogos igényeit kielégíteni s a társulatot a jogtalan követeléssel szemben megvédeni.

Zoltán Ferenc,

okl. gazda, kárbecslő főfelügyelő

Az adózó polgárok május havi határidős naplója

A Háztulajdonosok Szövetsége tájékoztatója

1. Az általános kereseti, a jövedelem- és vagyonadó bevallások határidejét a pénzügyminiszter a *Nagyvárad* Háztulajdonosok Szövetsége kérvénye következtében 1941. május 31-ig meghosszabbította. Ezeket a bevallásokat tehát a fenti határidőn belül minden adózó okvetlenül benyújtani tartozik. Ennek elmulasztása a fenti adó jelentékeny emelését vonja maga után.

2. A bérösszegekben az 1940. évi novemberi bérekhez viszonyítva, bekövetkezett változásokat május hó 1—20-ig kell a városi adóhivatalnál a kincstár által kibocsátott hivatalos űrlapokon bejelenteni.

Ez a törvényes rendelkezés a jelenlegi viszonyok között a bérrögzítési rendelet folytán bekövetkezett bércsökkenésekre tekintettel a háztulajdonosra előnyt jelent, mert ezen az alapon 1941. június 1-től kezdődően a házadót, továbbá a jövedelem- és vagyonadót a lecsökkent bérek alapján fogják megállapítani.

3. Május hó 15-ig emelés nélkül lehet befizetni az áprilisi negyedi állami adót és ennek járulékait. A befizetésnek ezen határrnapig nem teljesítése esetében 3 százalékos adóemelésnek és 6 százalékos végrehajtási eljárási költségek felszámításának van helye.

4. Május 15-ig kell befizetni a 14-ik félévi konverziós törlesztési részleteket.

5. Az 1941. február 26-án a visszacsatolt területeken is életbeléptek az anyaországban már régebben életben állott, a bérvizony felmondását korlátozó és a bért rögzítő kormányrendeletek.

A felmondást korlátozó rendelet értelmében a lakásnak vagy lakás céljaira szolgáló egyéb határozott tartamú *bérelti szerződéssel nem szabályozott béreltetek a bérbeadó rendes felmondással* csak akkor szüntetheti meg, ha a bérelt helyiségre a bérbeadónak vagy leszármazóinak van szüksége, vagy pedig a bérelti helyiségek helyén új épületet, vagy a meg-

levő épületre új emeletet kíván építeni és erre az építkezési engedélyt megkapta. Ebben az esetben a bérvizonyt a bérelti szabályrendelet rendelkezései szerint fel kell mondani, bizonyos meghatározott esetekben pedig (polgári vagy katonai közszolgálati alkalmazott bérlők részére) annak indokolt lakásigényét kielégítő más lakásról kell gondoskodni.

6. Ha a bérvizony a felek között határozott tartamú szerződéssel szabályozva volt és a bérlő a bérbeadót a szerződés lejártá előtt 3 hónappal, vagy pedig ha a szerződés május hó 23-ika előtt jár le. — 1941. március 1-iki ajánlott levél útján nem értesítette arról a szándékáról, hogy a bérelti viszonyt fenntartani kívánja, úgy meghosszabbításnak helye nincs és a bérbeadó a lakás felett szabadon rendelkezik.

7. Nem esnek a korlátozó rendelet rendelkezései alá a nem lakás céljaira szolgáló helyiségek, tehát az üzleti, ipari, irodai, raktári, a pincehelyiségek, továbbá a lakás céljaira szolgáló, azonban négy, vagy több szobából álló lakások (a hall nem számítandó a szobák közé) az újonnan átalakított lakások, az átalakítást követő legelső kibérlés alkalmával és az összes albérletek, stb.

8. *A szóbanforgó rendelet semmi tekintetben nem érinti a bérbeadó rendkívüli, vagy rögtöni hatályu felmondási jogát.*

Tehát a bérbeadó a bér nem fizetése, a helyiségek rendeltetésellenes használata, az épület veszélyeztetése, összeférhetetlen magaviselet, a tulajdonos vagy a többi bérlők nyugalmanak jelentékeny megzavarása esetében, a bérelti viszonyt rendkívüli, vagy rögtöni hatályu felmondással bármikor felmondhatja.

9. A bérrögzítési rendelet értelmében 1941. február 23-tól kezdve a lakások és egyéb bérelt helyiségek (tehát az üzleti helyiségek, irodák, raktárak, stb.) béreit nem lehet magasabb összegre felemelni, vagy új bérlővel szemben magasabb összegben

megszabni, mint amely összegben 1939. szeptember 1-én megállapítva voltak.

Ezen rendelkezések alól a rendelet bizonyos esetekben kivételeket engedélyez.

10. Ugy a felmondást korlátozó, mint a béreket rögzítő rendelkezések megsértése esetében 2 hónapig és illetve háboru esetében fél évig terjedhető elzárásnak és 8000 pengőig terjedhető pénzbírságnak van helye.

11. A magyar törvények értelmében az egy évnél nem hosszabb tartamú szerződések írásba foglalása nem kötelező, bárha igen sok esetben ennek ellenére ajánlatos.

A szóban megkötött szerződések illetékmentesek.

Az írásban megkötött bérleti szerződések hattizedszázalék illeték alá esnek. Ezt az illetéket a szerződés első lapján bélyegeken kell leróni és a bélyegeket a szerződési szöveg első sora szavaival átírni.

12. A nyugtáknál a hattized százalékos illetéket ugyancsak a fenti módon kell leróni.

SZÍNHÁZ**A szezon művészi eseménye: Muráti Lili nagyvárad vendégjátéka**

Lázás érdeklődéssel várja Nagyvárad közönsége Muráti Lilinek, a budapesti Vígyszínház tagjának és a magyar filmek ünnepelt művésznőjének keddi esti felléptét, aki Vasary Gábor briliáns vigjátékában Az ördög nem alszikban csillogtatja művészetének színes skáláját. A színház igazgatósága csak a közönségnek kedvez, amikor Fedák Sári után az ország legkiválóbb drámai művésznőjét Muráti Lilit nagy áldozatok árán egy estére lehozza.

Az érdeklődés a Muráti este óriási, A színház elővételi pénztára szinte ostrom alatt áll. A keddi esti előadásra már jó jegy alig kapható. Ahogy az első hirdetés kijött, a közönség olyan rohamot intézett a pénztár ellen, ami csak kivételes alkalmakkor szokott.

Jegyek már csak kevés számban kaphatók.

— **Vadvirág.** Szerdán este filléres helyárrakkal a Vadvirág című nagyszerű operett kerül színre Komlós Jucival a címszerepben. A helyárrak erre az előadásra 30 fillértől 120 fillérig.

— **Gyergyói bár — csütörtökön este** — első filléres esti előadásban.

Heti műsor:

Hétfő este 8 órakor: **Kaland.** Mára! Sándor színműve.

Kedd este 8 órakor: Muráti Lili, a magyar filmek ünnepelt primadonnájának és a Vígyszínház kiváló művésznőjének vendégfelléptével: **Az ördög nem alszik.** Vasary Gábor zenés vigjátéka. Mérsékelt emelt helyárrakkal.

Szerda este 8 órakor: **Vadvirág.** Filléres helyárrakkal. Helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig.

Csütörtök este 8 órakor: **Gyergyói bár.** Filléres helyárrakkal. A. bérlet.

Péntek este 8 órakor: **Alvinci huszárok.** Rendes helyárrakkal. B. bérlet.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

A kolozsvári Kolping Legényegylet közgyűlése. A kolozsvári Kolping Legényegylet május 4-én, vasárnap délután 11 órakor tartja évi rendes közgyűlést és beszámolóját az egyesület Brassai utca 3. szám alatti helyiségében, melyre minden rendes, pártoló és régi tagot, valamint minden érdeklődőt szívesen vár és szeretettel meghív. Bálint József igazgató, országgyűlési képviselő.

Felvételek a kolozsvári gyógypedagógiai intézetbe. A m. kir. áll. gyógypedagógiai intézet az 1941-42. tanévre felvesz nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül olyan gyengeelmű gyermekeket akik 6-10. életévüket betöltötték s gyógyító nevelésre alkalmasak. A felvételhez szükséges nyomtatványok az intézet igazgatóságától díjtalanul szerezhetők meg. Vagyontalanság igazolt esetében a felvett növendék ingyenes. Kérvényeket a Válás és Közoktatásügyi miniszteriumhoz címezve, a Gyógypedagógiai intézet igazgatóságához, Kolozsvár, Rákóczi utca 3. sz. kell beadni folyó évi május hó 15-éig. Az igazgatóság.

Felhívás az iparosokhoz. Felhívjuk azon iparosokat, akik egy segédet vagy egy tanoncot tartanak és akik a januári összeírásán valamely oknál fogva még nem jelentkeztek, hogy saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg az ipartestületnél folyó évi április hó 29-től (kedd) f. évi május hó 3-ig (szombatig) bezárólag a délelőtti hivatalos órák alatt 9-1 óra között. Elnökség.

Magyar újságíró hősi halála. Újvidékről jelentik: Az újvidéki újságíró-társadalomnak súlyos gyászja van: a Reggeli Újság belső munkatársa Tóth Bagi István újságírói ténykedése közben hősi halált halt. A kitűnő fiatal riportter katonai munkatársa volt lapjának s mint ilyen a belgrádi harcokról küldött tudósításokat a Reggeli Újság-nak. Vasárnap hazafelé igyekezett Újvidékre és miközben Karlócnál csónakkal akart átkelni a Dunán a közelben folyó harcok egyik golyója halálra sebezte a fiatal újságíró. Tóth Bagi István harcos kitűnő munkatársa volt a délvidéki magyarságnak és cikkeivel, színes riportjaival mindig a magyarság ügyét szolgálta.

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi r. t.
Járatái télen is közlekednek.
Felvilágosítás Rákóczi út 10. sz.
Telefon: 11-17

Gyorsírást, gépirást

Szabó Ferenc
okl. irásszaktanítónál tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

Kedden alakul meg az Erdélyi Fürdőszövetség. Marosvásárhelyről jelentik: (MTI) Az Erdélyi Fürdőszövetség még április 29-én, kedden tartandó alakuló közgyűlése után, a fürdő és gyógyforrás tulajdonosok megbeszélést tartanak a népszerűsítés érdekében. Elhatározták, hogy Budapesten irodát létesítenek és együttműködnek az idegenforgalmi hivattal, továbbá orvosi szakosztályt és tanácsadó kirendeltségeket állítanak fel. Az alakuló közgyűlés tárgysorozata egyébként a következő: Megnyitás és az előkészítő bizottság jelentése, betérjesztő dr. Sombori Bíró István orsz. gyűl. képviselő. Korelnök és jegyzőkönyvvezetők megválasztása. A megbízólevelek átvétele és megállapítása. Az alapszabálytervezet elfogadása. Jelölőbizottság kiküldése. Tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság megválasztása. Az 1941. évi beirattási és tagsági díj megállapítása. Indítványok. Dr. Póltzel Jenő előadása a törvényes rendelkezésekről. Dr. Gál László előadása az idegenforgalomról.

Felvételek a Vakok Kolozsvári Állami Intézetében. A Vakok Kolozsvári M. Kir. Állami Intézetben 20 új hely létesült Erdély vak gyermekei befogadására. Az intézet felvesz mindkét nembeli, 6-tól 14 éves koru világtalan gyermekeket. Szegény szülők gyermekei ingyenesen vagy díjfizetési kedvezményben részesülnek. A növendékeket ajánlatos a jövő tanévre már most bejelenteni és felvétetni, amíg az internátusi férőhelyek meg nem telnek. Felvilágosítással az intézet igazgatósága szolgál, Kolozsvár, Honvéd utca 23-25. szám.

Hölöyek itt a tavasz
Daueroltassa haját
Rammingernél Bazár-
épület

Bajtársi találkozó. 37-esek 39 és 139-esek bajtársi találkozója a szokásos utolsó szerdán, tehát e hó 30-án este 7 órakor a Tűzharcos Szövetség dísztermében lesz. Utána bankett 9 órakor a vendéglőben. Rendezőség.

Felhívás. Az ipartestület textil és ruházati szakosztálya felkéri tagjait, hogy céna igényük megállapítása végett, alkalmazottainak számát 48 órán belül szakosztályunk Mezey Mihály u. 4. szám alatti helyiségében jelenték be. Aki a bejelentést elmulasztja, cénaigénylésben nem részesülhet.

Halálozás. Dr. Gajásy János debreceni ügyvéd április 25-én reggel hét órakor, életének 47-ik évében, hosszas szenvedés után. Budapesten elhunyt. A Nagyváradon is széles körökben ismert ügyvédet, aki a Nyilaskeresztes Párt debreceni főkerületének vezetője volt, hétfőn délután 5 órakor temették el a debreceni Köztemetőben.

Nagyvárad thj. város polgármestere
Városgazdasági-ügysztyály
1939-1941.

Hirdetmény

Felhívom mindazokat, akik a városi csordási és csürhési alkalmazásra pályáznak, hogy április 30-án 11 órakor a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, I. em. 23.) jelentkezzenek s hozzák magukkal szolgálati bizonyítványukat, cselédkönyvüket. Az állás javadalmazása havi 80 pengő.
Nagyvárad, 1941. április 28.
Gazdasági tanácsnok h.

Javult a piac felhozatala

4-5 pengő egy pár rántanivaló csirke

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon jó közepes felhozatal és élénk forgalom mellett tartottak voltak az árak. A zöldsézelékek valók olcsóbbodtak. Spenót kg 30-50 fillér, sóska kg 40-60 fillér. Olcsóbb lett a saláta is. Szép gyenge szőlőlevelet lehetett kapni töltikének. A zöldségpiac ujdonsága az izletes székfü gomba. Kg 3.50-4 pengő, Champion kg 4 pengő. Olcsóbb a hónapos retek és a zöldhagyma is. A burgonya és vöröshagyma, valamint a levesbevaló zöldség ára nem változott. A tojás ára is változatlan (párja 22-24 fillér.) Almából elég szép felhozatal volt Javult a felhozatal a tejpiacon is, úgyhogy ma már lehetett tejet és tejfölt is kapni. A piac szenzációja a rántanivaló csirke. Szenzáció azonban az ára is. Amennyiben egy egész kis pár csirkéért 4 pengőt kértek. A halpiacon csak hizott ponty és csuka volt kapható. Ponty kg. 2.50 pengő, csuka kg. 2 P.

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok közleménye a nagyváradai kereskedők-höz. Értesítjük tagjainkat hogy a zsidó törvényben előírt és az iparhatóságához benyújtandó IV. számú bejelentést tagjaink a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalánál nyújthatják be. Titkári hivatalunk pedig gondoskodik azoknak az illetékes helyre való eljuttatásáról.

Öngyújtók újra kaphatók
TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

Felhívás. Felhívjuk a nagyváradai asztalos iparosokat, hogy április hó 27-től (hétfő) május 3-ig (szombatig) bezárólag, minden este 6 órától 9-ig jelentkezzenek az ipartestület faipari szakosztályának irodájában. Saját érdekében mindenki hozza magával új iparigazolványát, vagy annak igazolását, hogy ipara folyamata van téve, valamint tűzharcos és rokkant igazolványát. Felhívjuk kartársaink figyelmét e jelentkezés fontosságára, annál is inkább, mivel a napokban meginduló közszállításhoz szükséges névsort az érdektelt hatóságokhoz be kell terjeszteni. Tekintettel arra, hogy a pályázati felhívásban csak az általunk felterjesztett névsor alapján részesülhetnek a közszállításokban, mindenki tartsa kötelességének, hogy jelentkezék, ne hogy saját hibájából e névsorból kimaradjon. Ipartestület elnöksége.

Megszűnt a magánautó-forgalom Budapesten. Budapestről jelentik: A Mai Nap jelentése szerint a korlátozások értelmében Budapesten megszűnt a magánautó forgalom. 1700 kocsival helyettesítik a magángépkocsikat.

Egysorban Trianon végleges megdöntéséért A Tűzharcos Szövetség felhívása

A Magyar Tűzharcos Szövetség nagyváradai fősoportja az alábbi felhívást bocsátotta ki:

Katonaviselt Bajtársak!

A honvédelmi miniszter ur a Magyar Tűzharcos Szövetség Elnökségének hazafias, nemzetvédelmi indokkal aláímasztott javaslatára megengedte, hogy a keresztény magyar férfiak, akik katonai szolgálatuknak bármely hadseregben eleget tettek, a Szövetség helyi alakulataiba, mint katonaviselt tagok felvétessenek.

Bajtársak!

Ennek alapján bajtársi szeretettel szólítunk fel benneteket, hogy a múlt véres emlékeivel szentelt soraink közé lépjétek be, hogy együtt küzdjünk Trianon végleges megdöntéséért és a keresztény nemzeti alapon tovább építendő igazi boldogabb jövőért. A régi és az új dicsőséges hadizászlók alatt menetelt bajtársi sorainkat a polgári élet harcaiban is forrasszuk össze. Egyesült erővel vessük bele a magyar polgári társadalom minden rétegébe az örök katonaszmény mindenekfeletti való becsületét és a katonaviselt tábor megkülönböztető társadalmi, szociális, gazdasági megsegítésének szükségességét.

A mostani idők parancsszava arra kötelez bennünket, hogy azonnali jelentkezéseket elrendeljünk. A Nagyváradai Fősoport székházában (Széchenyi épület) Rákóczi-ut 13. katonai igazolványaitokkal azonnal jelentkezetek.

Jelentkezés naponta délelőtti 10-től 12-ig és délután 4-8-ig.

Felhívjuk a munkaadók figyelmét arra, hogy alkalmazottait a jelentkezésre hazafias kötelesség elengedni.

Vitéz Báthory-Szűts Sándor s. k. ny. tábornok,
a Tűzharcos Szövetség nagyváradai fősoportjának elnöke.

Vitán Zoltán s. k. t. fhdgy. vezetőtszti.

„Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

Ma a váradszöllői gazdák vezetnek.

Tegnap számunkban örömmel jelenthettük, hogy a nagyváradai bolgárok és bolgár-macedonok 530 pengőt gyűjtöttek össze az árvizkárosultaknak. Ma hasonló örömmel jelentjük: a váradszöllői gazdák is beálltak a magyar áldozatkészség nagy seregébe. Gyűjtést rendeztek és annak eredményét beküldték szerkesztőségünkbe. Az árvizkárosultak nevében halás szívvél köszönjük az adományokat.

Eddigi gyűjtésünk: 11.013.24 P

Ujabb adományok:
A Váradszöllői Gazdakör gyűjtése: Szlafkay Mihály 5 Hirsch Márton 3, Reteg Károly 2, Gurbaj Lajos 1, Balogh István 1, ifj. Szilágyi Mihály 1, id. Katona József 1, Bor-

dás Sándor 1, Szlafkay Ferenc 1, Lázár Gyula 1, Reteg József 1, özv. Reteg Ignácné 1, Simon László 1, özv. Schmidt Józsefné 1, G. Reteg Ignác 1, Szabó Lajos —50, id. Reteg János —50, ifj. Molnár István —50, Ozsváth József —50, Gazdakör pénztár 25, Kosztelny István 1, Szutor István 1, Kropp György 1, Csabai János 1, ifj. Reteg János 1, Jéger János 1, Csete János 1, Hógyes István 1, Kiss Sándor 1, legifjabb Ridi Károly 1, Kóra János 1, Szűcs László 1, Placsó Márton 1, Szlafkay István 1, Hoble Démetér 1, Kálmán Ferenc —50, id. Molnár István —50, Jéger József —50, Erdő birt. pénztár 25. összesen 90.50 P

összesen 11.103.74 P

SPORT

NAC—Törekvés 8:1 (2:1)

Erzsébetligeti pálya, 500 néző, bíró dr Vay. Az előmérkőzés után az alaposan feltúrt pályán késve jelennek meg a csapatok. A választásnál a Törekvésnek kedvez a szerencse, így a NAC kezdi a játékot a következő összeállítással.

Tóth — Molnár, Sebők — Krausz, Juhász, Demény — Kovács II, Kovács I, Sárvári, Bodola, Haláti.

Törekvés: Nyisztor — Kovács, Rocska — Smilovics, Kiss, Nagy — Góznér, Moskó, Szabó, Sólyom, Lukács.

Sárvári indítja el a labdát. Bodolának ad, aki Halátit szökteti. Smilovics közbelép és máris a Törekvés rohamoz. Változatos játék alakul ki, a munkás csapat egyelőre jól tartja magát, sőt veszélyes támadásokkal közelíti meg a NAC kapuját. Támadásainak a 15. percben van eredménye. Szép támadás fut a jobb oldalon,

Góznér beadását Moskó egyből küldi a NAC hálójaiba 1:0.

A gól felrzza a bajnokjelöltet és nekifekszik a játéknak. A 20. percben

Haláti remek lövéssel kiegyenlít. 1:1.

Ujabb öt perc múlva Kovács II. küld nagy lövést a kapura,

a kapusról visszapatnó labdát Sárvári a hálóba küldi. 2:1.

A második féldőben Kovács I. helyett Zilahi a jobbösszekötő és már a 3. percben eredményes a NAC Sárvári révén 3:1.

A 15. percben ismét gólt ér el a NAC, ezuttal

Juhász nagyszerű szöktetését továbbítja hálóba Haláti a kapufa mellett. 4:1.

Ez a gól már megpecsételte a Törekvés sorsát, de azért védekezik. Egyre jobban kidomborodik a NAC techni-

kai fölénye, amelynek a sáros talaj is kedvez. A 31. percben

Zilahi növeli a gólok számát: 5:1. négy perc múlva Haláti kiesálja a kapust,

Kovács II. újból gólt ér el. 6:1.

Most a kitünően építő Bodolán a sor a góllövésben, akinek lövéseit eddig nem igen kísérte szerencse.

Kovács II. magas beadását remek fejessel küldte a hálóba. 7:1.

A 36. percben Haláti a gólszerző 8:1, a 40. percben Sárvári 11-est lö kapu fölé.

A Törekvés kísérletezik, eredményt azonban elérni már nem tud.

A győztes csapatot nem kényszerítette ereje és tudása kifejtésére a mai Törekvés, így játéka nem volt meggyőző. Védelme keveset volt játékban, feladatát jól végezte. A fedezet-sorban főképp Juhász, de két társa is szép és hasznos játékot mutatott. A csatársorban Kovács II, Bodola és Haláti tetszett, de Sárvári, Kovács I. és Zilahi sem igen maradtak el a többiek mögött. A Törekvésben főképp Smilovics lelkes játéka érdemel dicséretet.

A nagy találkozót három összecsapás előzte meg, itt Demendi győzött Bodó ellen, Szerző Mihelszi és Csillak Frank ellen szerezte meg a győzelmet.

KAC—Szatmári SE 10:1 (6:1)

A Kolozsváron lejátszott bajnoki mérkőzés góllövői: Szilárd (3), Lukács (2), Szántai (2), Róssi (2), Reichardt, illetve dr Németh.

Kerületi bajnoki mérkőzés:

NAC II.—MÁV 1:0 (0:0).

Elektromos—Vasas 2:0 (1:0).

Egyetértés—Kolping 2:0 (0:0).

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Keresek 1—2 szobás komfortos lakást Szent János utca közelében. Török István, Szent János u. 48. 355

Kiadó különbejáratu butorított szoba. Cim a kiadóban. 343

Adás-vétel

Emeletes villa szőlővel és gyümölcsösrel Nilgész-telepen 6-szor egyszobás konyhás téglapépület Hajó térenél, ugyanott 2 telek eladó. Keztyűs villa, Nilgész telep. Nagyvárad. 374

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas aron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Kétajtós, tükrös fehér szekrény előszobába asztal, székek, ágybetét, matracok, féregmentesen, üveg szervíz, külön likőrös, boros készlet, stb. eladók. Alapi utca 1, ajtó 2, reggeltől délután 3-ig. 367

Aranyat, magas aron veszek. Jrat, ékszer javítók. Gyenge István ékszerész Rákóczi u. 19. 753

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5. szuterin. 338

Akar jól öltözködni olcsón? Keresse fel Molnár használt férfiruha üzletét, Bémer tér 1., udvarban. — Használt férfiruhatat jó áron veszek. 302

Gummi hulladékait, magas aron eladhatja, dr Udvary bőruztlet, Kissuth utca 6. 342

Különféle

Átadó jóforgalmu, 35 éve fennálló vegyeskereskedés biharmegyei nagyközségben, központban, kényelmes lakással, raktárral csajádi okokból azonnaira Cim a kiadóban. 373

Állást nyer

I. osztályu tűzőnöt felveszek. Aron Sándor. Bazár-épület. 376

Vidéki kisebb gazdaságba jobb nő, vagy férfi öskeresztény felvétetik. Referenciával ellátott teljes című levelet „Tiszteletes” jeligen Rudolf Mosse hirdetőiroda továbbít. Bazár épület. 375

Állást keres

Öskeresztény, négy középiskolát végzett megbízható fiatalember szerény igényekkel állást keres. Cim: Rómer utca 5. sz. ajtó 3. — Ugyanott goblein és fehér himzést vállalok. 352

Kiadótulajdonos: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

RÁDIÓ

SZERDA ÁPRILIS 30.
Budapest I

- 6.40 Ébrsztó. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Hesperidák tündérkertje. Gál Zoltán dr előadása.
10.45 Néhány szó a székely háziiparról. Gyárfás Pálné előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
13.30 A Rádió Szalonzenekarának műsora.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
15.20 Kurina Simi cigányzenekara.
16.15 Ahol a magyar kultúráért dolgoznak. Közvetítés a Fővárosi Népművelés Központjából.
16.45 Időjelzés hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Erdélyi bányászdalok. Terstyan-szky Józsi Jenő és ifj. Babrik János gitárkettőse.
17.35 Agyagfalvi Hegyi István verseiből ad elő.
17.50 Rácz Béla cigányzenekara.
18.35 Iványi Grünwald Béla emlékezete. Jesszenszky Sándor dr előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.25 Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30 Közvetítés a Magyar Művelődés Házából. Gioconda. Dalmú négy felvonásban, öt képben. Az I. felvonás után kb.
20.00 Külügyi negyedóra. A II. felvonás után kb.
21.10 A harctéri tudósító. Vitéz Csikós Jenő m. kir. honvédőrnagy előadása.
21.40 Hírek.
22.10 A Melles Béla-zenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 A Gioconda c. dalmú IV. felvonása. Hangfelvétel.
24.00 Hírek.
Budapest II.
18.30 A rendőrszenekar.
19.30 Olasz nyelvoktatás.
20.00 Hírek.
20.10 Emlékezés Veress Pálnéra. Vársárhelyi Julia előadása.
20.25 A Budapesti Kamarakórus hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből.
22.10 Szalonzenekar szelenofónról.

Nehezen győzött a Ferencváros, kikapott az Újpest

Az Üllői-úti pályán 6000 néző előtt folyt le a mérkőzés. A bajnokesapat gyenge játékot mutatott. Különösen feltűnő volt a csatársor széteső játéka. Az első gólt a 21. percben szerzi meg Sárosi dr. A II. féldő 5. percben Jakab, a 8-ban Kiss, a 20. percben Kiszely a gólszerző. Ekkor feljön a Haladás, és Medve, majd Mórócz (2) révén 4:3 lesz az eredmény. A 40. percben Sárosi dr. újabb gólja állítja be a végeredményt.

4000 néző volt kíváncsi a csepeli mérkőzésre. Az első féldő 25. percében Szabadkai, a 32-ikben pedig Pinter a góllövő. A második féldőben főleg az Újpest támad, de csak egy gólt ér el a 22. percben Zseagellér révén.

SBTC—Gamma 4:2 (1:0).

Kispest—Dimávod 2:0 (0:0).

Törekvés—Tokod 3:1 (2:0).

Elektromos—Szeged 2:1 (1:0).

Beszkart—Szolnok 1:0 (1:0).

NB II. kolozsvári csoport.

Egyedül Tózsér győzött tussal az olaszok ellen

Budapestről jelentik: Szombaton este a fővárosi nagyrakusz ünnepi díszben pompázó, zsúfolásig megtelt arénájában került sor a hetedik magyar-olasz nemzetek közti klasszikus stílusú birkozó mérkőzésre. Az eddigi hat találkozó során háromszor a mieink, háromszor pedig az olaszok győztek.

A közönség tomboló biztatása közepette először a légsúlyú küzdőfelek, magyar részről a nagyváradai Tózsér és olasz részről Liverini lépett szőnyegre. Óvatos tapogatódzás vezette be a mérkőzést s az első percekben nem történt említésre méltó esemény. Az erősebb felépítésű olasz partermunkában sem tudott számottevő akciót csinálni, ezzel szemben

Tózsér egy remek akciójával megszerezte a tuss-győzelmet és ezzel Magyarország 1:0 arányú vezetése tét, szert.

A nehézsúlyban az Európabajnok Tóth és olasz részről Bertoni csapott össze. A pontozók 2:1 arányban az ő győzelmét állapították meg. Magyarország már 2:0-ra vezetett?

A könnyűsúlyban a cegledi Gaál és olasz részről Magni rendkívül heves és változatos küzdelmet vívtak. Gaál győzelmének kihirdetését, amely már 3:0-as vezetésünkkel jelentette, kitörő lelkesedéssel fogadta a közönség.

Váltósúlyban „testvérharc” zajlott le Sávári és az olaszok ugyancsak magyar származású kiváló bajnoka, Resofszy között. Sávári nagy fölény-

nyel, egyhangú pontozással győzött. Magyarország ekkor már nem várt fölényes arányban 4:0-ra vezetett.

A középsúlyban a mindvégig többet támadó győri Finyákok lepontozták a világhírű Galeattival szemben. A mérkőzés most 4:1-re állt Magyarország javára.

A félnehézsúlyban Kovács az olaszok másik világhírű versenyzőjével, Silvestrivel mérkőzött. A bírák ítélete ez esetben sem volt vitás: 2:1 arányú pontozással Kovács győzött s ezzel Magyarország már 5:1 arányú vezetésre tett szert!

A nehézsúlyú Bódis a maga 105 kilójával eltörpült a húsz kilóval nehezebb olasz Donati mellett. Az ő győzelme is nagyon megérdemelt volt.

Török pontozással győzött Gál ellen az ökölvívó mérkőzésen

Vasárnap este nagy érdeklődés mellett vívták meg a Török—Gál kihívásos ökölvívó mérkőzést.

Az összecsapás, amelyre mindkét fél erősen készült, változatos küzdelmet hozott.

Az első menetben Gál szinte el lenállhatatlanul rohamozott és ekkor Török kétszer került a földre.

A második menetben hol az egyik hol a másik fél volt fölényben, míg a harmadikban

Gál szatálytalan ütése miatt két pont különbséggel Törököt mondták ki győztesnek?